

דברי תורה

מאת כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

שנאמרו בשבת פרשת שמיני (פרה) תשע"ט לפ"ק

שבת הנוכח בית מדרשינו תפארת יהושע בעיר מאנסי יצ"ו

יוצא לאור ע"י מכון מעדני מלך וויען - גליון אלף צ"ב

בסעודת יום שבת קודש

תשובה שמתעוררים אצל המקריבי הקרבנות במשך הלילה. והיו גם אברים שפקעו מעל המזבח, והכל תלוי לפי מחשבת הזכה והטהורה של בעל הקרבן. ולכן קרבן שלא היה בשלימות הראוי לא מושל בו אש של מעלה, והסנה איננו אוכל, על כן מצוה להביא אש מן ההדיוט שתאכל גם אותם.

אמנם אותו יום שחינכו את משכן ה', וירדה שכינה למטה לדור בתחתונים, היתה הקרבת הקרבנות ברום המעלה, באהבה רבה ועזה להיות ריח ניחוח לה', ולקרבנות כאלו אין צורך באש של הדיוט שתאכל אותם, אלא ותצא אש מלפני ה' ותאכל על המזבח את העולה ואת החלבים (ט-כד), וביום כזה להביא אש מן ההדיוט הוי אש זרה. אמנם נדב ואביהוא לא החשיבו את ישראל שהם עומדים במדריגה זו, אלא יתכן שיש בהם פניות בקרבנם, ולא תאכל אותם האש מן השמים, על כן הביאו מן ההדיוט אש אשר לא צוה אותם. ועל מחשבת הביטול במעלתם של ישראל, שהם נצרכים לאש של הדיוט, שלטה עליהם מדת הדין, ותצא אש ותאכל אותם.

ויקחו בני אהרן נדב ואביהוא איש מחתנו ויתנו בהן אש, וישימו עליה קטורת, ויקריבו לפני ה' אש זרה אשר לא צוה אותם (י-א). בגמרא (עירובין סג:) מאי דרוש, ונתנו בני אהרן הכהן אש על המזבח (ויקרא א-ו), אמרו אף על פי שהאש יורדת מן השמים מצוה להביא מן ההדיוט, ולא מתו בניו של אהרן אלא על שהורו הלכה בפני משה רבן ע"כ. ולכאורה לפי זה יוקשה למה אמר הכתוב 'אשר לא צוה אותם', הלא באמת נצטוו להביא מן ההדיוט. ועיין במהרש"א שם שפירש אשר לא צוה אותם משה על זה, והיה בלי ציווי משה, אף על פי שהורו כראוי ע"ש.

ונראה בהקדם לבאר הטעם שמצוה להביא מן ההדיוט, הלא בודאי עדיפא שתאכל קרבנות ה' על ידי אש של מעלה, מאש של הדיוט. ויש לומר כי מצוה בלא דחילו ורחימו לא פרחית לעילא, ורק מצוה שנעשית בקדושה בלי פניה, בלתי לה' לבדו, בלי שום מחשבת גשמי, זה מתקבל לרצון לפני ה'. ולכן היו אברים ופדרים שלא נתעכלו ונשארו על המזבח במשך הלילה, כדי שיתעלו לרצון על ידי מחשבת

קול רנה וישועה באהלי צדיקים

ברגשי גיל ושמחה ומתוך שבח והודי' להשי"ת, הננו מגישים מעומקא דליבא, ברכת מזולא טבא וגדיא יאה, קדם עטרת ראשנו

~ כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א ~

לרגל השמחה השרויה במעונו בהולדת נכדתו למזל טוב

בת לנכדו הרה"ג רבי יואל יוסף עזריאל טייטלבוים שליט"א, חתן הרה"ג רבי אהרן ישעי' ראזנער שליט"א

יהא רעווא שיזכה לשובע שמחות ורב תענוג ונחת דקדושה מכל יו"ח מתוך בריות גופא ונהורא מעליא עד ביאת גוא"צ בב"א.

אבל דוקרים זה את זה בחרבות שבלשונם (שם), שסדר הדיבור ביניהם היה באופן שהכאיבו ועיקצו זה את זה, ועבור זה חרבה בית מקדשנו. וכיון שעון שנאת חנם גדולה כל כך שיכולה לסבב חורבן המקדש, מכל משכן שעון זה מונע שלא יוכלו להקים את המשכן בעוד שלא נבנה. ועל כן ביום הקמת המשכן הוצרכו להקריב שעיר עזים לחטאת, לכפר על עון שנאת חנם הראשון שהיה בישראל, שהיתה ביוסף כמו שנאמר וישנאו אותו ולא יכלו דברו לשלום (בראשית לו-ד), ורק אחר כפרה זו יוכל להיות קיום המשכן.

זכמו כן אנו כהיום, כאשר מחנכין אנו את בית ה' בהקמת הבית המדרש תפארת יהושע, יש לכולנו התרגשות מהתחלת עבודתינו בבית אלקים, ויש לנצל זאת לקבלות טובות הנוגעות הן להתפלה והן ללימוד התורה. והתחזקות ביתר שאת לאהבת חברים, לא רק לעמוד לימין חבריו בגופו וממונו, אלא גם בזהירות הדיבור בעדינות, שלא לפגוע לחבריו בדיבורו, ולדקור בחרבות שבלשונם, אלא תהיו כולכם בעצה אחת שיתקדש שם שמים על ידיכם לשם ולתפארת.

והנה בני ישראל הביאו קרבן אחד יותר מאהרן, ואל בני ישראל תדבר לאמור, קחו שעיר עזים לחטאת וגו' (ג-ט). וברמב"ן הביא מתוספתא של פרשת מילואים בתורת כהנים (שמיני מלואים ד) וכי מה ראו ישראל להביא יותר מאהרן, אלא אמר להם יש בידכם בתחילה ויש בידכם בסוף, יש בידכם בתחילה שנאמר (בראשית לו-א) וישחטו שעיר עזים, ויש בידכם בסוף, שנאמר (שמות לב-ח) עשו להם עגל מסכה, יבא שעיר ויכפר על מעשה שעיר, יבא עגל ויכפר על מעשה עגל ע"כ. ויש להבין הענין שנצטוו כעת דייקא להביא כפרה על מכירת יוסף.

ונראה כי אמרו חז"ל (יומא ט:) מקדש שני שהיו עוסקים בתורה ובמצות ובגמילות חסדים מפני מה חרב, מפני שנאת חנם שהיתה ביניהם ע"כ. ויש להבין כיון שהעיד עליהם שהיו עוסקים בגמילות חסדים, איך אמר שהיתה שנאת חנם ביניהם. ועל כרחק שאין זה סתירה, שיתכן שיגמלו חסד עם אחרים, ואוכלין ושותין זה עם זה,

בסעודת שלישית

ונקדים מתחלה מה שדרשו חז"ל (שבת פח). ויתיצבו בתחתית ההר (שמות יט-ז), מלמד שכפה הקב"ה עליהם את ההר כגיגית ואמר להם, אם אתם מקבלים התורה מוטב, ואם לאו שם תהא קבורתכם ע"כ. ויש להבין הלא יש להאדם בחירה, ואין הקב"ה כופה האדם, והקב"ה חזר על כל אומה ולשון ולא רצו לקבלוה, ולא כפה אותם, ולמה יתחייבו ישראל מיתה כאשר אין הם רוצים לקבל התורה. וגם להבין מהו הלשון 'שם' תהא קבורתכם, הוי ליה למימר 'כאן' תהא קבורתכם. וגם עצם הענין פליאה, שהרי אמרו ישראל נעשה ונשמע, ולמה הוצרכו כעת לכפיית ההר כגיגית.

עוד אמרו (שם פח:) אמר רבי יהושע בן לוי כל דיבור ודיבור שיצא מפי הקב"ה יצתה נשמתן של ישראל, שנאמר (שיר ה-ו) נפשי יצאה בדברו. ומאחר שמדיבור ראשון

ויאמר משה זה הדבר אשר צוה ה' תעשו וירא אליכם כבוד ה' (ט-י). ולכאורה כל הכתוב נראה כמיותר, שהרי כבר אמר להם מתחלה מה לעשות, כי היום ה' נראה אליכם. - ולהלן בפרשה, ויקחו בני אהרן נדב ואביהוא איש מחתתו וגו', ויקריבו לפני ה' אש זרה אשר לא צוה אותם, ותצא אש מלפני ה' ותאכל אותם וימותו לפני ה' (י-י). ופשטות הכתובים שלא עשו דבר שנאסר לעשות, אלא דבר אשר לא צוה אותם. ויש להבין וכי בשביל זה יש חיוב מיתה, הלא גם אינו מצווה ועושה מקבל שכר, אלא דגדול המצווה ועושה (בבא קמא לח.), אבל ודאי דליכא חיוב מיתה על זה. - ויאמר משה אל אהרן הוא אשר דבר ה' לאמור בקרובי אקדש ועל פני כל העם אכבד וידום אהרן (י-י). ואיתא במדרש מה הוי ליה למימר, וביום השמיני ימול בשר ערלתו (יב-ג). וצריך ביאור קשר הדברים.

התגלות השכינה למטה בתחתונים, שלא היה שמחה כזאת לפניו מיום שנברא שמים וארץ (מגילה י:), היתה עבודתם של נדב ואביהוא ברום המעלות, באהבה רבה ומופלגת, וכמו שפירש באור החיים הק', בקרבם לפני ה' וימותו (טו-א), שנתקרבו לפני אור העליון בחיבת הקודש עד כלות נפשותם, מדביקות נעימות עריבות וכו' ע"ש. וכיון שעשו עבודה אשר לא צוה אותם, לא היה אצלם הבטחת הכתוב של וחי בהם, ויצאה נפשם בקרבם לפני ה', בסוד מיתת נשיקה.

וזהו הענין שכאשר שמעו ישראל את קול ה', אנכי ה' אלקיך, יצתה נשמתן, שהרי נתעלו אז עד הגיעם להתפשטות הגשמיות, אני אמרתי אלקים אתם ובני עליון כולכם (תהלים פב-ו), וכמו שדרשו חז"ל (עבודה זרה ה.), על כן מגודל אהבת קונם הגיעו לידי כלות הנפש, כאשר קיבלו על עצמם מצות ה', ויצתה נשמתן. אמנם ה' רצה להראות להם, שגם כאשר יגיעו בקיום מצוה לידי מצב כזה, יש הבטחת וחי בהם ולא שימות בהם, שהמצוה עצמה יחזיר להם חיות חדש, על כן הוריד להם טל של תחיה להחיותם.

ומעתה יש לומר, דבודאי לא חזרו ישראל מקבלתם שאמרו נעשה ונשמע, לשון שמלאכי השרת משתמשין בו, אלא הגיעו למדריגה זו שאין צריכין לצוות אותם, הם משיגין הכל מעצמם, והם יעשו רצון קונם גם בלי ציווי, ואין מן הצורך שיהיו מצווין על המצוה. על כן כפה ה' עליהם את ההר, לקבל על עצמם התורה בדרך ציווי, שאם לא כן יתכן שתגיע עבודתם עד למצב של כלות הנפש, ולא יהיה להם אפשרות לקבל חיות חדש, ורק כאשר יהיו מצווין יש הבטחת התורה של וחי בהם. וזהו שאמר להם ה', אם אתם מקבלים את התורה להיות מצווין ועושין, מוטב, שגם כאשר תעמדו ברום העבודה יגיע לכם שוב חיות חדש. אבל אם אין אתם מקבלים את התורה, אלא תקיימו אותה כאינו מצווה ועושה, אז 'שם' תהא קבורתכם, בעבודה זו יתכן שתצא נפשכם, להגיע באהבת ה' עד בכל נפשך, שהוא נוטל את נפשך, ולא תהיה לכם הבטחת וחי בהם, לקבל חיות מחדש.

והנה משה רבינו חשש על זה, שיתכן שביום התגלות השכינה יתעלו כל כך באהבתם לה', עד שבעבודתם יגיעו לידי כלות הנפש, כאשר באמת היה אצל נדב ואביהוא,

יצתה נשמתן, דיבור שני היאך קיבלו. הוריד טל שעתיד להחיות בו מתים והחיה אותם, שנאמר (תהלים סח-י) גשם נדבות תניף אלקים נחלתך ונלאה אתה כוננתה ע"כ. ויש להבין למה הוצרכו לנס של תחיית המתים, ולא נתן בהם מתחלה כח שלא יצאו נשמתן, הלא ה' הוא הנותן ליעף כח ולאין אונים עצמה ירבה (ישעיה מ-בט).

ונראה על פי מה שכתב בחידושי הרי"מ לבאר מיתת נדב ואביהוא, כי כל מצוה צריכין אנו לעשות בחשק רב ובצמאון גדול, שבעשיית המצוה יהיה בלי השארת חיות הגשמיות כלל. אך המצוה עצמה נותנת בו שוב חיות שיוכל לחיות עוד ולא ימות בעבודה, כמו שכתוב (ויקרא יח-ה) וחי בהם. וכאן שלא היה ציווי מהשי"ת, והם עשו זאת במסירות נפש לשם שמים, נשארו שניהם בלי חיות הגשמיות כלל, ובוזה יצא נפשם בדביקות נפלא ע"כ.

וביאור הדברים, כי הנה אנו מצווים ואהבת את ה' אלקיך בכל לבבך ובכל נפשך (דברים ו-ה), שאהבתנו לה' תהא 'בכל' הלב, שלא ישאר חלל ריק בהלב שלא תתמלא מאהבת ה'. וזה מתבטא ביותר בעת קיום המצוה, וכל מצוה דלאו איהו בדחילו ורחימו לא פרחית לעילא. ואם כן יתכן שבעת קיום המצוה יגיע עד לידי כלות הנפש, ועל דרך שאמר הכתוב נפשי יצאה בדברו (שיר ה-ו), ואם תמצא את דודי מה תגידו לו שחולת אהבה אני (שם ה-ח), אף על פי כן אין לו למנוע עבור זה מלקיים מצות ה'. ונראה דזהו נכלל במה שאמר הכתוב בכל נפשך, ודרשו חז"ל (ברכות נד.) אפילו נוטל את נפשך. והיינו שמצות ואהבת את ה' אלקיך בכל לבבך, צריכה להיות באהבה עזה כזו, עד שיוכל להגיע מזה לידי בכל נפשך, שהאהבה זו תהא נוטל את נפשך.

אמנם התורה אומרת, ושמרתם את חקותי ואת משפטי, אשר יעשה אותם האדם וחי בהם' (ויקרא יח-ה). ומונח בוזה הבטחה, שכאשר נעשה מצות ה', גם כאשר יגיע לידי מצב של כלות הנפש, יהא ניתן בו חיות חדש, ויוכל להמשיך בעבודת קונו. אך כל זה הוא בעושה מצוה שהוא מצווה ועושה, שעל זה נאמר הבטחת הכתוב, ושמרתם את חקותי וחי בהם ולא שימות בהם, אבל לא בעושה דבר שאינו מצווה, שהרי על זה לא נאמר וחי בהם. והנה ביום

ודבר זה מצינו גם בנס חנוכה, שטימאו כל השמנים ומנותר קנקנים נעשה נס לשושנים. והקשו האחרונים הלא טומאה הותרה בציבור (ימא ז:), ולמה הוצרכו לנס, הא יכולים להדליק גם בשמן טמא. וכתוב בחידושי הרי"מ (לחנוכה) בשם הרה"ק מקאצק זצ"ל, דזהו רק בזמן שביית המקדש קיים ואין יכולים לעשות העבודה בגלל איזה טומאה שאירעה במקדש, או טומאה הותרה בציבור, אבל בעת שמחנכין המקדש מחדש בהדלקת המנורה, אין לחנך בטומאה אף שהותרה בציבור, והוצרכו לנס להדליק בשמן טהור. וכיון שמשום חביבות החינוך נעשה הנס, על כן קבעו השם 'חנוכה' ע"ש. וכן כתוב גם כן בהגהות חכמת שלמה למהרש"ק (שו"ע סימן תרע) דבחינוך לא נאמר האי כללא דטומאה הותרה בציבור.

והנה בדעת זקנים לבעלי תוספות (יב-ב) כתב, פלוגתא איכא בתורת כהנים, רבי אליעזר אומר שמתו בחוץ במקום שהלויים מותרים ליכנס, שנאמר (י-ה) ויקרבו וישאום בכתנותם, ואם כן מאי לפני ה', שנגפן המלאך והוציאן לחוץ. רבי עקיבא אומר לא מתו אלא בפנים שנאמר לפני ה', ומאי ויקרבו וישאום בכתנותם, מלמד שנתנו חכה של ברזל לתוך פיהם וגררום והוציאום לחוץ. ותימה לדברי רבי עקיבא אם כן נטמא המשכן דאיכרי אהל מטומאת מת, וצריך הזאה שלישי ושביעי, ולא מצינו שפסקו מעבודתם כלל. וכן כתוב בפירוש ומפתח אהל מועד לא תצאו (י-י). דבשלמא לרבי אליעזר אפשר לומר שדחפן המלאך לחוץ קודם יציאת נשמה, אלא לרבי עקיבא קשיא וצ"ע ע"כ.

ובפירוש הטור על התורה (י-ד) תירץ דלא נטמא המשכן, דכתיב (במדבר ט-ב) על פי ה' יחנו ועל פי ה' יסעו, חשוב קבע ואינו מקבל טומאה ע"כ. [נעייין במנחת חינוך בקומץ מנחה (מצוה רסד סוף אות ט) מה שתמה על זה]. ובפרדס יוסף (פ' שמיני אות כח) כתב, דהבשר והחלות לא נטמאו, שהיו בחצר המשכן ולא היה מכוסה ולא נטמאו באהל. אך הקשה מאהרן ובניו שהיו אז באהל מועד שנטמאו במיתתן, דלא גרע ממחובר לקרקע ממש, אף שאין הבית טמא, מכל מקום כל הנאהל תחתיו טמא. וכתב דאולי כיון שלא היו שם כהנים אחרים, טומאה הותרה בציבור ע"כ. ובאמת אין הכרח שאהרן ובניו היו אז בפנים, ואולי גם הם היו אז בחצר ולא נטמאו. אבל בכל אופן

על כן הזהירים מתחלה 'זה הדבר אשר צוה ה' תעשו', שלא יעשו היום רק מה שהם מצווין ועומדין, שעל זה יש להם הבטחת חיים, אבל לא תוסיפו לעשות מה שלא צוה, כי יתכן שבקרבתם לפני ה' וימותו. כי 'וירא אליכם כבוד ה', היום יש גילוי שכינה, וביותר יש לחוש שלא תגיע אהבתם למקום עד לידי כלות נפשם, ורק כאשר תעשו מה שצוה ה' דייקא, תתקיים וחי בהם ולא שימות בהם.

*

וכעת נבוא לבאר מה שאמר וידום אהרן, דאיתא בגמרא (נדה לא:): מפני מה אמרה תורה מילה לשמונה [ולא לשבעה], שלא יהיו כולם שמחים [שאוכלין ושותין בסעודה] ואביו ואמו עצבים [שאסורין בתשמיש] ע"כ. וזהו המשך הכתובים, אשה כי תזריע וילדה זכר וטמאה שבעת ימים (יב-ב), וביום השמיני ימול בשר ערלתו.

וכבר דברנו שעל דרך זה יש לומר עוד, כי מצות מילה היא החינוך הראשון שמחנכין את הילד, להכניסו בבריתו של אברהם אבינו, ולכן מברכין בו כשם שנכנס לברית כן יכנס לתורה ולחופה ולמעשים טובים (שבת קלז:). ולימד לנו הכתוב כי התחלת החינוך צריכה להיות בדרגה היותר גבוה בטהרה, וכאשר נמצא טומאה בהבית אי אפשר לחנך הילד שיהא בקדושה, כי יסוד והתחלת כל דבר צריכה להיות בקדושה וטהרה מופלגת. וכיון שיש טומאת לידה בהבית אין הילד מוכשר להכניסו תחת כנפי השכינה, ורק ביום השמיני כשנטהר הבית אז בא מצות ה' למול הבן ולהכניסו בבריתו של אברהם [עייין שמן ראש לחנוכה ח"ב דף שלז].

ומצינו כיוצא בו בראשונים, שביום שמכניסין התינוק ללמוד בבית הספר כשנעשה ג' שנים, יש לשמור אותו שלא יראה דבר טמא, ומעטפין אותו בטלית של מצוה, כדי שהתחלת החינוך לתורה תהא בטהרה (עייין קב הישר פרק עב). ויסופר על מרן הרה"ק מוהר"א מבעלזא זי"ע שצוה פעם לבחור בר מצוה שבירך ברכת המזון על הכוס, שישתה כל הכוס, הגם שדי ברוב הכוס, ורובו ככולו, מכל מקום ביום הראשון שנכנסים לעול המצות יש לקיים כל מצוה בשלימות היותר ראוי ע"כ.

הכלים שבהיכל נטמאו, היינו השלחן והמנורה. וכנראה שמיתת נדב ואביהוא היה קודם הדלקת המנורה, שמצותה רק בסוף היום, ואיך הדליקו בטומאה, ועל כרחק צריכין לומר טומאה הותרה בציבור.

ומעתה כאשר אירע זאת לאהרן, שמתו בניו ביום חנוכת המשכן, עד שהוצרכו ביום החינוך לקיים העבודה בטומאה, היה מקום לאהרן להתרעם ולומר, הלא ביום השמיני ימול בשר ערלתו, ולא בשביעי, והוא משום שהתורה רצתה שתהא החינוך בטהרה, ואם כן למה חינוך המשכן נסתבבה להיות בטומאה, ואף על פי כן וידום אהרן. [שוב ראיתי בספר תורת המקדש (ימי המילואים פרק לג) שהביא כן מזית רענן (פ' שמיני) דבאמת הכל נטמא, וטומאה הותרה בצבור, ואחר כך טבלו כל הכלים ע"כ. ובספר אמבוהא דספרי (נשא ז-פד אות כב) הקשה על זה מנס חנוכה, דבחינוך לא אמרינן טומאה הותרה בצבור ע"ש].

אמנם לפי זה צריכין להבין, למה באמת וידום אהרן, ולא שאל למשה איך תהא גמר חינוך המשכן בטומאה, הלא חינוך צריכה להיות בטהרה. ונראה דהנה בישמח משה בפרשתנו (ע"פ ותצא אש) הביא מספר צנצנת מנחם (דף לה) שהקשה, איך עשה ה' ככה להמית נדב ואביהוא במקדש ה' ולעבור על לאו דטומאת מקדש, הא הקב"ה שומר תורתו (ירושלמי ר"ה א-ג) כמו שנאמר ושמרו את משמרתו (ויקרא כב-ט). וכתב דמבואר בצ"ח (שם) בשם זית רענן דהקשה הא נטמא אהל המשכן, ותירץ דאכתי לא נאמרה פרשת טמאים ע"ש. ומיהו זה אינו מספיק רק לדין דלא נהגינן טומאה באוהל ובמשכן, דאכתי לא נצטווינו בפרשת טמאים, אבל אין זה מספיק על השי"ת איך עבר על לאו ח"ו, דהא ואהיה אצלו אמון וגו' כתיב (משלי ח-ל).

מיהו לכאורה מצאתי תירוץ אחר, דהא בכתובות (קג): איתא בתוספות (ד"ה אותו) דהר"ר חיים כהן אמר אלמלא הייתי כשנפטר רבינו תם, הייתי מטמא לו ע"ש וכו'. ובתוספות (בבא מציעא קיד: ד"ה מהו) הביאו דהשיב אליהו כשקבר לרבי עקיבא, דצדיקים אינם מטמאין, ומיהו כתבו התוספות שם דדחויא הוא, עיין שם. ומיהו יש לתמוה דאיך אליהו הוציא ח"ו דבר שקר מפיו ובפרט בדיני התורה

וכו'. והוא קושיא עצומה מאד לענ"ד. והנראה לי בזה דבאמת סתירת דבר זה מבואר בכמה מקומות, כמו בגמרא (סוכה כה.) דאמר רבי יוסי הגלילי נושאי ארונו של יוסף היו, ורבי עקיבא אמר שנטמאו בנדב ואביהוא, אלמא דצדיקים מטמאין. וכן רבי יוחנן בן זכאי אמר בשעת מותו פנו כלים מפני הטומאה כדאיתא (ברכות כח:). מכל מקום ודאי מעצם הדין ראוי להיות שצדיקים לא יטמאו, כי אין טומאה להם, ובמיתתן נקראו חיים (ברכות יח.). אך לא ניתנה לנו להתנהג בדין זה, כי הכרעה זו אין דעתנו דעת האנושי מקפת אותה, כי אני ה' חוקר לב ובוהן כליות כתיב, והאדם יראה לעינים (ירמיה יז-י), ולכך אין לנו להתנהג בזה כלל אף אם נודע לנו שהוא צדיק, כדי שלא לחלק בין צדיק לצדיק דאין כח המבחין בידינו, ואם כן השיב אליהו האמת, כן נראה לי ברור ואמת בס"ד. ואם כן לפי זה מיושב הכל, דעלינו לא קשיא דטמאו המשכן, אף דלדין אינו נוהג דין זה דהצדיקים אינם מטמאין, מכל מקום אכתי לא נאמרה פרשת טמאין. ועל השי"ת שכבר משמר תורתו, הרי אצלו גלוי הכל ונוהג דין זה דצדיקים אינם מטמאין, והוא נכון ע"כ. ולפי זה כלפי שמיא גליא דאין כאן טומאה כלל במיתתם, ושפיר יהיה החינוך בטהרה.

אך לפי זה יש לומר עוד, דהן אמת דאי אפשר לנו לסמוך על דעתנו להכריע מי הוא צדיק, דזה תלוי במשקל א-ל דעות. אמנם בנדב ואביהוא שאמר ה' למשה בקרובי אקדש, שיתקדש הבית במיודעיו של מקום, והייתי סבור בי או בך, עכשיו אני רואה שהם גדולים ממני וממך (ויק"ר יד-ב). ומי שיש בו נדנדוד חטא אינו מקרוביו של הקב"ה, ולא יכון לנגד עיניו. ואם כן העיד ה' בזה עליהם שהם צדיקים גמורים, וממילא אין בהם טומאה. ולא עוד אלא שראו כולם איך מתו במקדש ה', והלא ה' שומר תורתו ואיך טימא מקדשו, ועל כרחק שאין כאן טומאה כלל, ושפיר נתחנך הבית בטהרה. ולכן כאשר מתו נדב ואביהוא, היה לו לאהרן מה לומר, הלא אין מחנכין בטומאה, כמו שנאמר וביום השמיני ימול בשר ערלתו, ולא כאשר יש טומאה בבית. אבל כאשר אמר משה לאהרן הוא אשר דבר ה' בקרובי אקדש, אם כן הם צדיקים גמורים, ואין כאן טומאה כלל, ולכן וידום אהרן. [ועל דבר הקושיא מהטמאים לנפש אדם, שנטמאו בנדב ואביהוא, עיין באגרא דכלה פ' בהעלותך (ד"ה אנהו טמאים)].

וי"ש בזה מוסר השכל לנו, שאנו עומדים היום בחינוך בית מדרשו החדש במאנסי, שהחינוך בכל דבר שבקדושה צריכה להיות בדרגה גבוהה בקדושה וטהרה, לקבל על עצמינו קדושת בית המדרש, וכדאיפסק בשלחן ערוך (או"ח סימן קנא-א) בתי כנסיות ובתי מדרשות אין נוהגין בהם קלות ראש כגון שחוק והיתול ושיחה בטילה ע"כ. ואמרו (שם סימן קכד-ז) לא ישיח שיחת חולין בשעה ששליח צבור חוזר התפלה, ואם שח הוא חוטא, וגדול עונו מנשוא, וגוערים בו ע"כ. ואיתא בכל בו (סימן יא) שראינו כמה בתי כנסיות שנחרבו בשביל עון זה ע"כ. ויש לכל אחד לקבל על עצמו תוספות זהירות בזה. ועל דרך זה תהא התפלה עצמה בכוונת הלב וכדאיתא בשלחן ערוך (סימן צח-א) שחסידים ואנשי מעשה היו מתבודדים ומכוונין בתפלתם עד שהיו מגיעים להתפשטות הגשמות ולהתגברות כח השכלי, עד שהיו מגיעים קרוב למעלת הנבואה ע"ש.

וי"ש בזה מוסר השכל לנו, שאנו עומדים היום בחינוך בית מדרשו החדש במאנסי, שהחינוך בכל דבר שבקדושה צריכה להיות בדרגה גבוהה בקדושה וטהרה, לקבל על עצמינו קדושת בית המדרש, וכדאיפסק בשלחן ערוך (או"ח סימן קנא-א) בתי כנסיות ובתי מדרשות אין נוהגין בהם קלות ראש כגון שחוק והיתול ושיחה בטילה ע"כ. ואמרו (שם סימן קכד-ז) לא ישיח שיחת חולין בשעה ששליח צבור חוזר התפלה, ואם שח הוא חוטא, וגדול עונו מנשוא, וגוערים בו ע"כ. ואיתא בכל בו (סימן יא) שראינו כמה בתי כנסיות שנחרבו בשביל עון זה ע"כ. ויש לכל אחד לקבל על עצמו תוספות זהירות בזה. ועל דרך זה תהא התפלה עצמה בכוונת הלב וכדאיתא בשלחן ערוך (סימן צח-א) שחסידים ואנשי מעשה היו מתבודדים ומכוונין בתפלתם עד שהיו מגיעים להתפשטות הגשמות ולהתגברות כח השכלי, עד שהיו מגיעים קרוב למעלת הנבואה ע"ש.

וי"ש בזה מוסר השכל לנו, שאנו עומדים היום בחינוך בית מדרשו החדש במאנסי, שהחינוך בכל דבר שבקדושה צריכה להיות בדרגה גבוהה בקדושה וטהרה, לקבל על עצמינו קדושת בית המדרש, וכדאיפסק בשלחן ערוך (או"ח סימן קנא-א) בתי כנסיות ובתי מדרשות אין נוהגין בהם קלות ראש כגון שחוק והיתול ושיחה בטילה ע"כ. ואמרו (שם סימן קכד-ז) לא ישיח שיחת חולין בשעה ששליח צבור חוזר התפלה, ואם שח הוא חוטא, וגדול עונו מנשוא, וגוערים בו ע"כ. ואיתא בכל בו (סימן יא) שראינו כמה בתי כנסיות שנחרבו בשביל עון זה ע"כ. ויש לכל אחד לקבל על עצמו תוספות זהירות בזה. ועל דרך זה תהא התפלה עצמה בכוונת הלב וכדאיתא בשלחן ערוך (סימן צח-א) שחסידים ואנשי מעשה היו מתבודדים ומכוונין בתפלתם עד שהיו מגיעים להתפשטות הגשמות ולהתגברות כח השכלי, עד שהיו מגיעים קרוב למעלת הנבואה ע"ש.

וי"ש בזה מוסר השכל לנו, שאנו עומדים היום בחינוך בית מדרשו החדש במאנסי, שהחינוך בכל דבר שבקדושה צריכה להיות בדרגה גבוהה בקדושה וטהרה, לקבל על עצמינו קדושת בית המדרש, וכדאיפסק בשלחן ערוך (או"ח סימן קנא-א) בתי כנסיות ובתי מדרשות אין נוהגין בהם קלות ראש כגון שחוק והיתול ושיחה בטילה ע"כ. ואמרו (שם סימן קכד-ז) לא ישיח שיחת חולין בשעה ששליח צבור חוזר התפלה, ואם שח הוא חוטא, וגדול עונו מנשוא, וגוערים בו ע"כ. ואיתא בכל בו (סימן יא) שראינו כמה בתי כנסיות שנחרבו בשביל עון זה ע"כ. ויש לכל אחד לקבל על עצמו תוספות זהירות בזה. ועל דרך זה תהא התפלה עצמה בכוונת הלב וכדאיתא בשלחן ערוך (סימן צח-א) שחסידים ואנשי מעשה היו מתבודדים ומכוונין בתפלתם עד שהיו מגיעים להתפשטות הגשמות ולהתגברות כח השכלי, עד שהיו מגיעים קרוב למעלת הנבואה ע"ש.

*

למדנו היום (בחבורת ובהם נהגה) בגמרא (יומא כה): רבי יהודה אומר לא היה פייס למחתה [נכשהיו מפייסין לקטורת, כדתנן מתניתין חדשים לקטורת באו והפיסו, והקטורת צריכה שני כהנים, אחד שמוליך הקטורת להיכל ומקטירו, ואחד שחותה גחלים מעל המזבח החיצון ומכניס להיכל, ונותן על המזבח הפנימי להקטיר את הקטורת עליהן, כדילפינן לקמן (מה). מקראי, שגחלי מזבח הפנימי ניטלין ממצבת החיצון בכל יום. וקאמר רבי יהודה לא היו מפייסין מי שזוכה במחתה], אלא כהן שזכה בקטורת אומר לזה שעמו זכה עמי במחתה. ואמרו שם, מחתה איצטריכא ליה, סלקא דעתך אמינא הואיל ולא שכיחא [הקטורת, אלא פעמיים ליום, שאין הקטורת באה נדבה] ומעתרא [ומעשרת את העוסקין בה,

הגליון הזה נתנדב על ידי		
מוה"ר ר' יוסף פישער הי"ו לרגל השמחה השרויה במעונו בנישואי בנו למזל טוב	מוה"ר ר' יוסף אלי ברוין הי"ו לרגל השמחה השרויה במעונו בנישואי בתו למזל טוב	מוה"ר ר' יוסף פישער הי"ו לרגל השמחה השרויה במעונו בנישואי בנו למזל טוב
מוה"ר ר' פנחס אבערלענדער הי"ו לרגל השמחה השרויה במעונו בחגולדת בנו למזל טוב	מוה"ר ר' ישראל חיים מארטן הי"ו לרגל השמחה השרויה במעונו בהכנס בנו לעול התורה והמצות	מוה"ר ר' מיכל נידערמאן הי"ו לרגל השמחה השרויה במעונו בחולדת בתו למזל טוב